

Maria del Mar Bonet edita un disc amb el títol «Gavines i dragons»

Miquel Botella

BARCELONA —Maria del Mar Bonet acaba de publicar un nou elapè, amb el títol *Gavines i dragons*, després d'un parell d'anys de silenci discogràfic. La cantant mallorquina no sap quan presentarà aquest treball al públic barceloní, malgrat que el seu desig és fer-ho aviat.

En paraules de Maria del Mar Bonet, «*Gavines i dragons* està pensat perquè cada cançó tingui la seva vida pròpia». Això explicaria en part el fet que per aquest disc la cantant hagi comptat amb un nombre força elevat de músics i col·laboradors especials, entre els quals destaquen Lluís Llach i Manel Camp. «En aquest elapè s'han aplegat els músics que treballem junts als recitals, els que han vingut de la mà de Manel Camp i els que ha dut en

Lluís», concreta Maria del Mar.

Gavines i dragons, a diferència de l'anterior elapè de Maria del Mar Bonet, on les influències aràbigues eren les més evidents, incorpora sons de terres tan distants com la grega i la brasilera. «Escolto força música grega, i sóc una profunda admiradora de la brasilera, de cantants com Milton Nascimento, Chico Buarque i Caetano Veloso», confessa l'artista illenca. «Milton, amb el qual vaig col·laborar, té un tipus de música barrejat amb coses africanes i portugueses, no és el tipus de música brasilera habitual». Aquest interès de la Bonet per les melodies d'altres cultures es tradueix en els seus treballs amb artistes de procedències molt diverses: «No desaprofitaria l'oportunitat de col·laborar amb un músic fos d'on fos,

d'Austràlia o de la Xina. Crec que és una cosa que enriqueix molt».

El títol d'aquest nou elapè, que s'ha enregistrat durant el mes de març d'aquest any, és una frase de la cançó *Sa Dragonera*. «Em va agradar la cosa de l'aire i la terra, les plomes i les escates, els ocells i els rèptils, i per això vam posar-li *Gavines i dragons*», explica Maria del Mar. Deu són les cançons que s'inclouen en aquest llarga durada: *Des de Mallorca a l'Alguer*, un tema popular sard; *Zel de la terra* de Milton Nascimento i Chico Buarque; *Den itan nisi* i *Carta a l'exili*, dels grecs Manos Hadsidakis i Kristos Leondis; *La casa de l'amic*, amb lletra de la Bonet i música de Lluís Llach, on tots dos interpreten un emotiu duo; *No sé com acabarà* i *Nocturna*, dues composicions antigues.

La cantant mallorquina Maria del Mar Bonet

GIRONA M'ENAMORA

M^a del Mar Bonet: com sempre, però diferent

JOAN GAY

Les escales de la Catedral de Girona seran l'escenari on tindrà lloc aquesta nit l'actuació de Maria del Mar Bonet, que ve a Girona amb motiu de la campanya Estiu '87 que ha dut a terme l'Ajuntament.

L'artista mallorquina farà, en aquesta ocasió, un repàs dels seus temes més coneguts, al mateix temps que donarà a conèixer al públic gironí el seu darrer treball discogràfic que recentment ha sortit al mercat: el llarg durada «Gavines i dragons».

Una veu amb experiència

Per a aquell que encara se sorprengui de la qualitat d'aquesta actuació, caldrà potser recordar que Maria del Mar Bonet pot acreditar a aquestes alçades una carrera de més de vint anys en el camp de la música, ja que fou el seixanta-set quan va entrar en el nucli dels mítics «Setze Jutges», amb el que va ser l'última «remesa» de cantants: Rafael Subirachs, Lluís Llach i ella mateixa, la qual cosa va motivar que se'ls anomenés la «novíssima cançó». Per a ella, una noia provinent de les illes, aquesta va semblar aleshores la via definitiva, on podia compaginar els seus coneixements de música i la seva inclinació per la poesia, encara que quedés en terra, de moment, la tasca de ceramista que havia iniciat encara a Mallorca, i que volia perfeccionar a la ciutat comtal, que li oferia moltes més possibilitats, com ara a través de l'Escola Massana a la qual va assistir. El que passa és que Barcelona va oferir-li també la coneixença amb tot un grup de gent dedicada a la música, que van ajudar-la en el moment de fer la tria per la cançó, donat que cada cop era reclamada per un major nombre d'actuacions, sempre amb el suport i l'escalf dels «Setze Jutges».

Avui, ja lluny de tot aquell context, Maria del Mar i també els altres continuen cada un la seva evolució personal com a artistes que no cerquen sinó continuar creant, cada vegada amb més qualitat. És potser dins aquesta línia que cal entendre l'interès que sempre ha tingut aquesta intèrpret a plantejar les seves actuacions

La cantant mallorquina Maria del Mar Bonet torna aquesta nit a Girona per fer una actuació a les escales de la Catedral, en el conjunt de la campanya Estiu '87.

centrades en el que és essencial: la música i la veu, deixant a part qualsevol tipus de discurs o posades en escena d'espectacularitat que podrien distreure l'atenció del qui hi assisteix. En aquest sentit, són tot un exemple els recitals que, durant molts anys consecutius, ha fet Maria del Mar a la plaça del Rei de Barcelona, els quals, segons es deia, potser no seran possibles per aquest estiu, amb la qual cosa es trencaria una tradició que havia donat un fruit molt valuós. També els cursos de tècnica vocal que ha fet durant anys amb la soprano Carmen Bustamante han contribuït a augmentar el rigor i la bellesa d'una veu que tenia ja un singular atractiu per naturalesa, a despit d'aquells que no van entendre en el seu moment que aquesta era una mesura totalment lògica dins d'un treball de professional.

Tradició i investigació

La direcció que ha seguit des de

sempre la producció de Maria del Mar Bonet ha estat l'aprofundiment en la cultura i el folklore de les Illes, el qual apareix en la seva discografia com un element de continuïtat. Fins i tot les cançons de producció pròpia han orientat la mètrica i les melodies en aquest sentit.

Però no és només això. Perquè, des de ja fa uns anys, la cantant de Ciutat de Mallorca es declarava molt interessada en les arrels àrabs de la cultura de la seva terra, i és per això que va dedicar el seu penúltim treball, «Anells d'aigua», a una música que estava plena d'un tipus de ressonàncies poc habituals en el conjunt de la discografia d'aquest país, i que va provocar reaccions d'allò més variades. Conseqüentment, els seus recitals arreu dels països més diversos també han seguit aquestes directrius i és en aquest camí que hi trobem una sèrie d'experiències del tot interessants, entre les quals s'inclouen uns recitals fets a

Tunísia, amb acompanyament de músics instrumentistes del país. De tota manera, els seus escenaris més habituals són uns altres, entre els quals cal comptar els barcelonins i el conegut «Olimpia» de París, que ha escoltat les veus més representatives dels cantautors catalans.

En la seva darrera etapa, però, l'evolució sembla tornar a les harmonies «tradicionals» o bé occidentals, per anomenar-les d'alguna manera. I, així, juntament amb un canvi d'imatge personal, Maria del Mar ofereix a «Gavines i dragons» un petit viatge entorn de la música mediterrània, des de les composicions gregues, que sempre li han interessat, fins a d'altres referents a les Balears, passant per Sardenya i l'Alguer.

Per a tots aquells gironins que trobin atractiva la possibilitat d'esdevenir el final d'aquest trajecte mediterrani, la cita és avui, a les deu.

Notícia de Joan Gay sobre el recital de Maria del Mar Bonet a les Escales de la Catedral de Girona apareguda al Diari de Girona el 17 de juliol de 1987

María del Mar Bonet es la voz del Mediterráneo. A veces canta como si acunara a un niño y a veces su canción se transforma en uno de los gritos más puros y nobles de este amplio Mare Nostrum. Es la Amalia Rodríguez de España; la que, si quisiera, tendría a sus pies todos los contratos y teatros del mundo.

Pero **María del Mar Bonet** no quiere. Gusta del trabajo callado, laborioso, sobre el folclore de estas orillas, siempre investigando, componiendo, comparando. Pero sin alejarse de este mar: un día la encontraréis en Cerdeña; el otro, en Grecia; acaso, en Túnez; pero ella no se ve en Londres o en Nueva York. Sus raíces, su voz, su anhelo son mediterráneos y en ellos quiere vivir y desenvolverse.

Anoche, al fin, pudimos escucharla en directo. Fue en la plaza de toros de Alcudia, un coso respetable, no lejos de los viejos anfiteatros de la romana Pollentia. Nos atendió cordialmente la concejala de Cultura, **Catalina Truyols Llabrés**. Y allá nos sentamos, en medio del pueblo, sobre unas sillas de tijera colocadas en la arena del redondel. Allí no había ni cámaras de televisión ni revuelo de periodistas: sólo una voz bellísima y cuajada de matices y un pueblo sencillo y emocionado. Gentes de Alcudia, de toda edad y condición, seguían, como si fuera un acto religioso, el recital de aquella mujer morena, enamorada de su tierra.

En su voz se desgranaban poemas de **Janer Manila**, de **Costa y Llobera**, de **Pere Quart**, sus propios poemas, tan bellos... La acompañaban guitarras, mandolinas, balalaikas, tablas indias; pero era su voz la que se movía al compás del viento y nos reconciliaba con la sensibilidad y la melancolía. Cuando, al final de su recital, todos cantaron con ella, como en un susurro amoroso, «La balanguera», se notaba en las voces el temblor de la emoción y el peso de la historia.